

K e n t e l g e n t a ñ

B U H E Z S A N T E Z N O N N
 H A G H E M A B D E V I
 D R E R I M
 E V E L M A V E Z C ' H O A R I E T
 E G O U E L E D - B R E I Z H

I. - RAKLENNADUREZH

I. ABEOZEN, Damskeud eus hol lennegezh kozh, p. 15, Brest 1962.

II. Embannadur ar skrid :

E. ERNAULT, Vie de Sainte Nonne e-barzh Revue Celtique,
viii, 1887, 230-301, 405-491.

Ar mister anvet Buhez Santes Nonn hag he mab Devi a zo unan eus ar re blijusañ e-touez ar skridoù deuet betek ennomp skrivet en hor c'hrennyezh. Skrivet eo bet etre 1480 ha 1500 gant ur barzh dianav ha miret eo bet deomp dre un dornskrid hepken, bremañ e Bibliothèque Nationale Vro-C'hall e Paris (Fonds celtique et basque, n° 5), anezhañ ul levrig keinet e leuegen, skrivet war baper, 66 follenn ennañ ha 19 x 13 cm e vent. Ouzh an dibenn e lenner an arouez-levraoueg-mañ :

"Buhez santes Nonn. Ce present livre appartient à moy Mre Ollivier Cloaret demeurant au lieu de la Villeneuve Treflaouvenan (?) en la paroisse de Dirinon, le 15e acoust 1697" (Buhez

Santez Nonn. Al levr-mañ a zo em piau din-me, Mestr Olier Cloaret, e chom e kêriadenn Kernevez-Trelaouenan e parrez Dirinon, d'ar 15 a viz eost 1697). Bez'ez eus hiziv e bourc'h Dirinon ur gêriadenn anvet Kernevez lec'hiet 0,8 km e kornaoueg d'ar gwig; n'eus Trelaouenan ebet war a hafval, nemet e kaver ul lec'h anvet Kêrlaouenan 3,2 km e gevred d'ar gwig.

An dornskrid zo bet embannet evit ar wezh kentañ gant Sionnet, beleg, e-unan gant un droidigezh c'hallek gant AR GONIDEG, e Paris e 1837. Didalvoud krenn eo an embannadur-se, e-leizh a fazioc'h a gaver ennañ, ken e-keñver lennadur an dornskrid ha ken e-keñver an destriadur anezhañ. Adembannet eo bet gant ar brasañ aked gant Emile ERNAULT e-barzh ar Revue Celtique hag ar skrid-se a gemerimp da ziaze.

II. - AN DESTENN

<u>Primus aduocatus</u>	Gelvet Herri ha Julian.	
<u>Secundus aduocatus</u>	Presant int rak dremm a-vreman.	1500
<u>Primus aduocatus</u>	Komzet aman, na ehanst.	
	Deskouezet, Herri, hoz libell.	
<u>Secundus aduocatus</u>	Setu-hi didan an siell.	
	Ne vihet ket pell oz selllet.	
<u>Primus aduocatus</u>	Aman, c'hoantek, ez eus dek skoed	1505
	Ha so gant Julian manet.	
	Ha ned int-i deuet genet-te ?	
<u>Julianus</u>	N'em boe ket, dr'am fez, anezhe !	
<u>Primus aduocatus</u>	Ma lavar gaou, ha te brouvhe ?	
<u>Henricus</u>	Na rahen ket, rak sekret voe	1510
	O frestis en un iliz ploue.	
	Dezhañ me'n re war e le-doued.	
	M'o gouestlas dezhi alies,	
	Enc me garhe, ma be aes,	
	War vez an santes espreset.	1515
<u>Iudex ad Julianum</u>	Pe leveret-c'hwi, Julian ?	
	Ha c'hwi entent lemm an re-mañ ?	
	Komset breman hep saouzani.	

War vez an santes, gant meste,
Ouzh Herri c'hwi a fazihe 1520
Ha c'hwi a douehe n'oz poe-1 ?
Ya, tizhmat, hep lakat si.
Bezot fier an materi.

Julianus Iudex

Un dra vras eo ho fantasi
E sotoni mar faziet; 1525
Bezout laetet etre'n vedis
Ha koll an glad a'n paradis
Ha bezout eskis baniset !
Aman deuet hoz taou da dcuet
War vez Nonnita, a dra naet; 1530
Me a'z kwel mezhet hag oz touetañ.

Julianus periurando

Breman, war ma stoue ez touetañ
War vez an santes espresañ
Bezhoazh n'em boe skoed, n'em douetañ,
Digant Herri, ne faziañ. 1535
et recedit
Me a ya breman d'an gaer;
Da Herri ne dleañ diner,
Ma mecher so deliberet :
E gaou en toueis e'n gis-man.
Mervel a rañ; ne gavañ span, 1540
Gant aon ha poan na ven davnet.
Mervel a rañ, n'en nac'hañ ket,
Ha ma daoulagad ken badet :
Ret eo din abred aretañ.
Difaçon hag un sotoni 1545
Dre valiç vras ha fantasi
Voe diñ ouzh Herri faziañ.

et moritur subito.

III. - AR YEZH

Da gentañ e verzher e oa lakaet e latin anvioù an tudennoù ha merkoù ar c'hoari. N'eus diaester ebet amañ : primus

aduocatus "kentañ breutaer"; secundus aduocatus "eil breutaer"; Iulianus "Julian"; Henricus "Herri"; Iudex ad Iulianum "ar barnour da Julian"; et recedit "hag ez a kuit"; periurando "en ur douñ"; et moritur subito "hag e varv a-daol-trumm".

Bez'ez eus gerioù ha stummoù er skrid-mañ zo aet da get bremañ ha ret eo o diskleriañ.

1499 galvet "galvit" 2.ls. an arc'helder. E krBr. e veze graet gant -st pe -it en eil gour lies, ken er bremanel, ken en arc'helder. Aliesoc'h a-bell eget e brezhoneg bremanel e veze kontammet sonenn ar bonad. Sl. hiziv livirit, kerot, &a. Kement-mañ a c'hoarveze evel-henn

anv-verb : karot "karout" ; agv. karot

Bremanel	Amdremened	Strizhtremened	Peurdremened
karañ	karen	kiris	karsen
kerez	kares	kersot	karses
kar	kare	karas	karse
keromp	karomp	kersomp	karsomp
keret,kirit	karec'h	kersoc'h	karsoc'h
keront	karent	kersont	karsent
karer	kared	karad	karsed
Dazoned	Divizoud	Arc'helder	
kirif	karhen		
kiri	karhes		kar
karo	karhe		keret
kerhomp, karhimp	karhemp		keromp
kerhet	karhec'h		keret,kirit
karhont, karhint	karhent		karent
karher	karhed		

Gwelat e vo talvoudegezh an amzerioù a-feur ma kejimp gante.

1500 rak dremm "dirazomp, dirak hon dremm". Boas tre e veze an eztaol-mañ e krBr. Sl. GIB. 582. Peurliesañ e veze arveret ur ra.-perc'hennañ evel er skouerioù roet er GIB. : Kae rak da dremm lemm a-vreman N. 43; sellat rak hoz tremm a-vreman N. 1845; me a ya da Hierusalem / tizhmat, deouat,

rak ma dremm J. 224b (deouat = "gant mall", sl. BrE. deoui, deouiañ). Lavarout a raed ivez e dremm pe, dirak dremm gant ur ster kevatal. An eztaolioù-mañ a hellfe bezañ arveret adarre.

a-vreman "a-vremañ, adalek bremañ". Notet e vo n'hon eus lakaet tildenn ebet war -man e nep lec'h : ar c'hlotennoc'h a c'houi un distagadur /an/ ha neket /a/ ha ne genglotenn ket ar ger-mañ gant ar verboù nag an anvioù-verb en -añ, sk. gw. 1501 : komsat aman, na ehanet, &a.

1501 deskouezet "diskouezet". Kavout a reer endec stummoù gant dis- adalek ar krBr.

1502 libell b. a dalveze war un dro "levrig" ha "tamallidigezh"; sl. kent ez ferc'hi ez kouezhi e'm libell "kent ma tec'hi kuit, e kouezhi dindan va lezenn" B. 616, (ferc'hi, sl. BrE. ferc'hif a vefe ferc'hif an av. er yezh unvan.

1504 ne vihet ket. Setu amañ displegadur ar verb bout, bezout, bezañ, agv. bezet, bet.

Bremanel	Br.-lec'hiañ	Br.-boaz		
of	edof	bezañ		
out	edout	bezez		
eo; zo; eus	edi,ema,emedi	bez		
omp	edomp	bezomp		
oc'h	edoc'h	bezit		
int	edint,emaint	bezont		
oar,eur	(edsur)	bezer		
Amdremened	Amdr.-lec'h.	Amdr.-b.	Strizht.	Peurdremened
oan	edoan	(bezen)	bioc	bihen
oas	(edoas)	(bezes)	biot	bihes
oa	edoa	beze	boc	bihe, bise
oamp	edoamp	(bezemp)	biomp	bihemp
oac'h	(edoac'h)	(bezec'h)	bioc'h	bihec'h
oant	edoant	(bezent)	biont	bihent,bisent
oad	(edoad)	(bezed)	(boer)	(bihed)

Bremanelder	Amdremened	Are'helder
beziñ, bizif	ben	
bezi, bizi	bes	bez
bezr	be	bezet
bihomp, bezimp, bizimp	bemp	bezomp
bihet, bizit, bezot	bec'h	bezot, bezit, bet
bezint, bizint, bezont	bent	bezent, bent
bihar, bezer	bed	

1505 cz sellet "o sellout". Ar stumm bremanel o a zeu eus an araogenn ouzh, hag en abeg da se e reer ar c'hemmadur d/t war he lero'h : /θ t/> /t/.

1505 c'hoantek "c'hoant dezhañ, hervez o c'hoant" hag ac'han "mat, a dra sur". Ar ger-mañ n'en deus ket kalz a dalvoudegezh, un aotad eo, lakaet amañ gant ar barzh evit enklotenniñ gant dek. Eveshait ouzh an enklottenoù : amAN c'hoANTEK ez eus dek skoed.

1506 ha zo "hag a zo". Skrivañ a reomp hiziv "a zo" (hag e lavarout zoken !) o lakaat dirak ar furm zo ar "rannig-verb" a evel dirak ar verboù all. Met ar "rannig"-mañ zo e gwirionez ur raganv-stagañ ha zo ur furm-stagañ eus bremanel bout, ken eur deuet da ober gant "hag a zo" evit ar stagañ. Hervez ster ar yezh e ve mat adarverañ zo hepken, oc'h ober gant ha zo pa venner pouezañ dres evel ma lavaromp "an hini hag a garan" da skouer. Emañ ar gwir gant an deodyezherion pa lavarent - ha skrivont - "me zo skuizh" &a, ha gant ar stumm "lennegel" "me a zo skuizh" emañ ar fazi amañ.

1507 genet "ganit". Setu displegadenn gant e krBr. :

genañ genet gantañ ganti genemp genec'h gante
Kavout a reer ivez genez (2un.), genomp (1ls.), genoc'h,
genic'h (2ls.) dindan levezon displegadur ar verb, ha diouzh ezhommoù ar c'hlotennaouañ.

1508 dr'am fez "dre va feiz"; ar gerioù enne -eiz(h) hiziv a oa en -eg e krBr. : sk. fez, dez, &a. Kavout a reer -eiz a-wezhioù avat : kleiz, eizh.

1508 anezhe. Setu displegadenn an araogenn a :

ahanon ahanot anezhaf anezhi ahanomp ahanoc'h anezhe
An 3ls. a oa atav en -e evel e hanterenn Vreizh (hag ouzhpenn) hiziv. A Vro-Leon eo deuet an dibenn -e. Lakomp da goun ez eo aotreet gant emglev 1941 ober gant -e.

1510 na rahan "na rafen". Arouez an divizoud hag an dazoned e oa an h-mañ, sl. displegadenn karer a-zioc'h. Arveret eo c'hoazh e BrE. hag aotreet gant ar reizhskrivadur bremanel. Ne hellomp erbedif den ebet da heuliañ ar skouer-se hiziv rak, da skouer, karen ha karhen a ve re dost an sil ouzh egile; gwelloc'h eo enta, d'hor meno, ober gant ar stummoù gant -f. Arabat e ve dreist-holl lakaat un -e etre bonad ar verb hag -h ha skrivañ, da skouer, e termehen evit e termfen evel ma reas KERVERZIOU ur wezh, rak an e-mañ zo dibouezmouezh e BrE. ha distaget /e/peurliesañ, tra ma teufe da vezañ pouezmouezhiet ha distaget /e/ e brezhoneg unvan; ur sonenn-harp n'eo ken e teodyezhoù Gwened, dres evit mirout ouzh an amjestregezh hon eus meneget. Gante e vez lavaret, sk. /ka'ren/ ha /ka'rehen/, met ur fazi spontus e ve degas an dud da zistagañ */ka'rehen/. Ar re a fellfe dezhe heuliañ ar krBr. evit displegadur an dazoned a hello heuliañ ar BrT. ha lavarout : kerfomp, kerfet, kerfont, karfer, stummoù arveret c'hoazh e teodyezhoù zo.

sekret "e kuzh".

voe "e voe"; peurliesañ ne arverer rannig-verb ebet dirak amzerioù bout e krBr.

1511 ploue, da zistagañ /plwe/ gant ur silabenn hepken.

1512 me'n re "me en re". Re zo amañ 3un. br. reññ. Kement-se a c'hoarvez gant meur a verb e krBr., sk. (ma roomp 1un. ha 3un. br.) : kavañ, kev; komançañ, komenc; dalc'hañ, dalc'h; ken-dalc'hañ, kendalc'h; fallas (strtr.) fell; galvañ, gely; gouzañvañ, gouzañ; manañ, men; rankañ, renk; &a.; kemañ a ra ivez av : ev : aznavañ, eznev (anavan); tavañ, tev; evel amañ : o : e : kollañ, kell; ohomañ, chem; digorañ, diger; dre vras e c'haller lavarout e oa kontammet evel-henn

trade gour unan ar bremenel bewezh m'hon eus bremañ un anv-verb kontammet. A-zivout an ober gant ar raganv-gour dirak ar verb, setu ar reolennoù heuliet er grennvezh hag a ve spletus dreist adkemer hiziv :

- 1/ dirak an anv-verb : ma, da, e, he, hon, hoz, o.
 - 2/ dirak ur stumm displeget : 'm, 'z, en, he, hon, hoz, o.
 - 3/ gant an arc'helder hag an anv-gwan-verb : ma, da, añ*, hi*, hon, hoz, i* (ar furmoù heuliet gant * a oa lakaet war-lerc'h ar verb pe ar verb skoazell).
- Evel-reizh, er stumm bremenel e rankor ober gant va, he(c'h) ha ho(c'h). Setu skouerioù evit an trade gour unan gourel :

hag ez ve heiz, ni en prezhioc G. 1195

nep na gar e glevet M. 1469

na gredet-ef ket Kii, 110

gant keuz bras em eus ef klasket J. 189

ivez kavet entre'n vedis hon eus ef J. 101b

Ret eo ober an diforc'h etre en, ra. 3un. ha henn "an dra-mañ" kemmesket hiziv alies dindan ar stumm hen, sk. kredet henn (arc'h.) B. 23; ha c'hwi henn na lennas ? G.530 (Ar skouerioù-mañ a, zo tennet diwar R. Hemon, The Breton Personal Pronoun as Direct Object of The Verb, e Celtica, ii, 1954, Dublin, 229-244).

- 1515 espreset "esprezet", sl. GIB. 703. Enc^{en}roet ar ger-mañ evel rak-verb hepken, met diwar ar skrid-mañ e weler anat ez eus un anv-gwan anezhañ talvezout "meur, gwirion". Heñvel eo evit krBr. espres a-wezhioù, sk. war vez an santes espresañ amañ gw. 1533. Er werzenn-mañ evel er re-all e c'hellor merzhout hon eus dalc'het ur stumm digemm d'ar ger-mell, an, diforz ar sonenn en heuilh. Roudoù ez eus endeo e krennvrezhoneg eus ar stumm ar (skrivet an atav met anavezet evel ar en abeg d'ar glotenn), met no droas ket da vat, war a hafval, a-raok ar 17^t ktvd.

- 1518 sacuzani "saouzan". Stankoc'h eget e brezhoneg bremenel e veze arver ar stummoù difetis en -i e krBr.

- 1519 meste (b. war a greder) "meurdez". O tont eus an hgl. maistē (La. maieštātem).

- 1521 a douehe "a doufe". An anv-verb a veze krBr. toueañ /tweañ/; aet eo da douñ bremañ evel krBr. toemm da tomm, ratouezh da ratozh, &a. An dra-mañ a zo bet en orin da fazioù tud-zo, sk. Maveñ MORDIERN o sevel ul liester luoz da lu, war skouer Kb. liuosad hag o chom hep merzhout e vefe aet da luoz e bBr. Miret eo bet an /we/-mañ gant teodyezhoù BrE.

n'oz pos-i : taolit evezh ouzh arver ar ra. rener i war-lerc'h ar verb en devout ha reizh eo pa soñjer en orin ar verb-mañ, o talvezout "dezhañ eo"; ar rener gwirion eo i neuze.

- 1522 tizmat "timat", "tizh mat warnañ".

- 1523 materi "an dra, danvez ar prosez".

- 1524 un dra vras "un dra a-bouez", amañ "arvarus".

- 1527 glad "bro" sl. Kb. gwlad, met war un dro "bro berc'hennet" hag ac'han "madoù".

paradis "paradoz", ar ger gallek eo, degaset amañ en abeg d'ar glotenn. Benel eo paradoz ha neuze, dre na staged ket peur-liesañ un doareadur war-e-lerc'h, o lavarout ar baradoz ez eur deuet tamm-ha-tamm da sellout ouzh ur ger baradoz, gourel. Ar stumm BrE. /bara'wes/, ma kaver amañ /we/ = BrKGLT /o/ a ziskouez ez eo evit ur stumm *parazos /paraðos/ o tont eus al latin paradisus, met a-bell eo bet levezonet ar ger gant distagadur al latin gant ar gloer dre ma kaver paradoes e krBr. gant un ā ha neket ur z.

- 1528 eskis "iskis". Oberiant-tre eo bet e Br. levezon un i er silabenn ziwefhañ war un g en a-raok, sk. diskiñ, dibriñ, &a.

- 1529 touet "touiñ" a zo amañ ur stumm anv-verb all da toueañ; distaget eo /tu:et/ gant div silabenn, ha skrivet evit *toueat. Merzhit ez eo unsilabennek deuet /d'et/ gant al ledsonenn /é/ kevelep gant ar sonenn /é/.

- 1532 war ma stoue "ha me o stouiñ". krBr. stoue /stwe/ (1 sil.) a zo aet reol da Br. stou evel toue da tou.

- 1534 bezhkoazh "biskoazh". Evit rann gentañ ar ger sl. Kn. Byth "biken", ha krBr. bizhvikien aet da birvikien dre rotakegezh ar g. sl. /hirio/ = hiziv.
- 1536 kaer "kêr". Reishoc'h e vefe skrivañ *kaer hiziv eget kêr, sl. BrL. /kear/. Ar stumm kêr a zo arveret e BrKEGT. ha diamejstroc'h eo e zerc'hel er yezh skrivet.
- 1538 mecher "micher". Anavezet eo c'hoazh bremañ an distagadur /meßer/eus ar krGl. mestier, dre hantererezh teodyezhoù gallaouek Breizh-Uhel evel lod muiañ ar gerioù romanek a gaver e brezhoneg, ma'z a /stj/ da /st/ ha da /s/. Amañ "kaoz", "breud".
- deliberet "divizet war-lerc'h kuzuliadeg ar varnerion".
- 1539 e'n gis-mañ : ar ger kiz, b. hon eus amañ, evit gis "giz" dindan levezon kis "kiz", war a hafval.
- 1541 davnet "daonet". Distaget e oa /danet/ avat evel m'en diskouez ar genglotenn gant poan.
- 1545 difaçon ag. "dibocell".
- 1547 ouzh Herri faziañ : "faziañ ouzh u.b." a dalv 'laerezh fiziañs ut.

IV. -- AR GWERZAOUIN

Amañ hon eus gwerzennoù eizhennek, o tibennlotennif an eil war-lerc'h eben; kavout a reer avat peurgetket c'hwec'hwerzennoù o tibennlotennif aabkkb (1510-15, 1516-21, 1523-28 (ar werzenn 1522 o tibennlotennif gant 1521 ha 1523), 1536-41, 1542-47). Boas-tre e veze ar c'hwec'hwerzenn e krBr.

Evit diskouez arver an enklotennoù, ar pep gwellañ eo kemer ur skouer :

Bezot fier an mater-I
 Un dra vrAS eo hc fantAS-I
 E sotonI mar fazI-ET
 Bezout laetET etre'n ved-IS
 Ha koll an glAD a'n parAD-Is
 Ha bezout eskIS banIS-ET

Evel a weler, un enklotenn ez eus e pep gwerzenn, unan anezhe o vezañ ar silabenn eildiwezhañ, an eil ar pevare silabenn dre vras, met an drede pe (rouesoc'h) ar pempet hini a-wezhioù. Ouzhpenn-se, enklotenn ar gw. 3 ha 6 zo dibennlotenn ar gw., bep eil, 1-2 ha 4-5.

V. -- AR MENOZIOU

Pal an aozer eo diskouez pegen galloudus e oa santez Nonn. N'eur ket evit lavarout avat e vefe degemeret da vat gent Iliz Roma hiziv ar seurt burzhudoù tost-tre ouzh re sant Erwan a Wirionez o deus treuzvevet betek bremañ ; anavezet eo ar vojenn : ur paotr a yae da glemm dirak delwenn sant Erwan o lavarout : "An den-mañ den a reas gaou ouzhin; da skoazell a c'houlan. Mard emañ ar gwir ganin, ra varvo, ha mard emañ ar gaou ganin, din da vervel". Berzet e oa bet al lid-hud-se gant an Iliz ha lamet an delwenn, met an dud a yae dre guzh da ober o fedennoù iskis ha ne ved ket evit toufi e ve aet da get bremañ c'hoazh. Adkavet e vo er pennad-mañ da heul an un burzhud.

P O E L L A D E N N

Savit plaenadur an arroudenn-mañ e-kefver yezhadur, geriadur, gwerzaouerezh.

<u>Secundus aduocatus</u>	Ma'z eo Riwal hag Alan ?	
<u>Primus aduocatus</u>	Hep estlamm, setu-i aman.	
<u>Secundus aduocatus</u>	Petra a fell dic'h-c'hwi a Riwal ? (1)1550	
<u>Primus aduocatus</u>	Rak Riwal a dle da Alan	
	Un res leal a segal glan.	
	O goulenn breman war an plaç	
<u>Secundus aduocatus</u>	Riwal, ha te a dle ? Dre c'hraç	1555
	Lavar breman dirak an faç,	
	Pa ez eus spaç war an plaç-kaer.	
<u>Riwal</u>	Me lavar rak dremm a-vreman	
	Ne dleañ mal na segal glan	
	Na tra da Alan nep manier.	

Aduocatus Alani Alan, ha te brouvhe an ger 1560
 Nag an rebech nag an mecher ?
 Koll a rez fier ma n'en grez.

Alanus Evit nep penn, ne brouvhen ket.
 Me c'ros c'hoantek e sekret.
 Ne ray ket le-doued, a gredañ. 1565
 Me gredhe Riwal ez falhe.
 Ne c'hallañ prouv. Mar en touhe,
 Mar karhe, m'en rohe dezhañ.

Aduocatus Alani A te douhe tamm an dra-man
 breman da Alan nep manier ?

Riwal Ya, tizhmat, hep nep atfer. 1570

Aduocatus Alani War vez an santes, ez esper,
 A-zirak, kadarn, an barner,
 Ez tisklerhier an materi.

Iudex Entent, Riwal, mir na filli,
 Na iskur na na barjuri; 1575
 E'z punisif mar faziez.
 Mir na ri da zannasion
 Evit madoù'n bed; ma c'hred don,
 Heul an reson ha'n wirionez. 1580
 Gorre da zorn glan war an vez,
 Neuze lavar da zigarez.
 Rak ez po mezh mar komsez gacu.
 Chefchet eo liv war da zivc'hen !
 Rak na ves publik bizhvikien,
 Allas, ma den, serr da c'henou ! 1585

Riwal Me'n toe rak ma dremm a-vreman,
 N'em boe netra digant Alan,
 Na segal glan na nep danvez;
 Ennañ breman eo em'n gwall
 Koms sotonl eus a Riwal, 1590
 Rak ma'z eo den fall didalvez.
 Ahaner krenn me'm em denno,
 C'hoarvezet rezh a c'hoarvezo.
 Me sant an dro dif oz tonet.

Me so reuseudik bizhvikien, 1595
 Disleal evel un gwall zen
 Rak toet yen so ankenet.
 Me so e kals lastez kouezet :
 Ma divesker so lec'heriet,
 Ma divrec'h sec'het, seizet holl,
 Toet disleal da Alan,
 Ma'z ofi kouezet e'n c'hleved-man,
 Reputet da'n boan ha da'n c'holl.

(1) ur werzenn, da nebeutañ, a ra diouer en dornskrid war-lerc'h
 ar gw. 1550.

